

»Mladi za napredek Maribora«

34. srečanje

DANES TE IMAM RAD, JUTRI TE ZAVRŽEM

Raziskovalno področje: VETERINARSTVO

Raziskovalna naloga

Avtor: TARA ŠTELČAR KOROŠEVIČ
Mentor: DARJA ŠPES
Šola: OŠ LEONA ŠTUKLJA MARIBOR

Maribor, 2017

»Mladi za napredek Maribora«

34. srečanje

**DANES TE IMAM RAD, JUTRI TE
ZAVRŽEM**

Raziskovalno področje: VETERINARSTVO

Raziskovalna naloga

Maribor, 2017

KAZALO

1 UVOD	1
1.1 Opredelitev problema	1
1.2 Hipoteze	1
1.3 Način raziskave	2
1.4 Namen in cilji	2
2 DRUŽBENA ODGOVORNOST	3
3 TEORETIČNI DEL	4
3.1 Pes, človekov najboljši prijatelj	4
3.2 Udomačitev in vzreja psa v zgodovini	4
3.3 Zavetišča za živali.....	5
3.4 Zavetišče za živali Maribor.....	6
3.5 Kako ravnati z najdenčkom	7
3.6 Razlogi, da se psi znajdejo v zavetišču.....	7
3.7 Možne rešitve, da žival ne bi bila zapuščena.....	8
3.8 Posvajajte, ne kupujte!	8
3.9 Posvojitve psa iz zavetišča	10
3.10 Ravnanje s posvojenim psom	10
4 METODOLOGIJA DELA	12
5 INTERPETACIJA HIPOTEZ NA OSNOVI REZULTATOV ANKETIRANJA	13
5.1 Število in spol učencev	13
5.2 Hipoteza št. 1 : Pričakujem, da je večina učencev že videla zapuščenega psa.....	14
5.3 Hipoteza št. 2 : Predvidevam, da bi učenci ob pogledu na zapuščenega psa preverili, ali ima na ovratnici telefonsko številko lastnika ali poklicali azil za zapuščene živali	15
5.4 Hipoteza št.3 : Predvidevam, da je več zapuščenih psov kot mačk	17
5.5 Hipoteza št. 4 : Predvidevam, da je največ zapuščenih živali na obrobju mesta	18
5.6. Hipoteza št. 5 : Pričakujem, da je večina učencev z družino zavrženo žival posvojila	19
5.7 Hipoteza št. 6 : Pričakujem, da se učencem zapuščene živali smilijo.....	20
5.8 Hipoteza št. 7 : Predvidevam, da bi lahko zmanjšali število zapuščenih živali, če bi ljudi posvarili o številu teh in jih s tem spodbudili k posvojitvi.	21
6 OBISK ZAVETIŠČA ZA ŽIVALI MARIBOR	23
6.1 Srečanje s psi in mačkami v zavetišču	23
6.2 Intervju s skrbnikom v zavetišču – Tomažem Ulesom (na dan 15.01.2017)	26
7 ZAKLJUČEK	28
8 VIRI IN LITERATURA	29
9 PRILOGE	30
9.1 Vzorec anketnega vprašalnika	30

KAZALO TABEL (Vir: avtorica)

Tabela 1: Število in spol učencev po razredih.....	13
Tabela 2: Si kdaj videl zapuščenega psa?	14
Tabela 3: Kaj bi naredil, če bi videl zapuščenega psa?.....	15
Tabela 4: Česa meniš, da je več?.....	17
Tabela 5: Kje meniš, da je največ zapuščenih živali?	18
Tabela 6: Ste kdaj z družino posvojili zapuščeno žival?.....	19
Tabela 7: Se ti smilijo zapuščene živali?	20
Tabela 8: Kaj bi naredili, da bi se zmanjšalo število zapuščenih živali?	21

KAZALO GRAFOV (Vir: avtorica)

Graf 1: Število in spol učencev po razredih	13
Graf 2: Si kdaj videl zapuščenega psa?	14
Graf 3: Kaj bi naredil, če bi videl zapuščenega psa?.....	15
Graf 4: Česa meniš, da je več?	17
Graf 5: Kje meniš, da je največ zapuščenih živali?.....	18
Graf 6: Ste kdaj z družino posvojili žival?	19
Graf 7: Se ti smilijo zapuščene živali?	20
Graf 8: Kaj bi naredili, da bi se zmanjšalo število zapuščenih živali?.....	21

KAZALO SLIK

Slika 1: Moja psička Sweetie (vir: avtorica, 2016)	4
Slika 2: Posvojena psička Živa (vir: Facebook stran Pomagajmo živalim,2016).....	8
Slika 3: Posvojena psička Pupa (vir: Facebook stran Pomagajmo živalim,2016)	9
Slika 4: Posvojena mucka (vir: Facebook stran Pomagajmo živalim,2016).....	9
Slika 5: Psiček Teo v zavetišču od 10.1.2017 (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017)	23
Slika 6: Psička Dina v zavetišču od 16.5.2012 (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).....	24
Slika 7: Muce v zavetišču (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).....	24
Slika 8: Muca v karanteni (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).....	25
Slika 9: Cartljive muce (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017)	25

POVZETEK

Cilj moje raziskovalne naloge je, da bi ugotovila, koliko psov je mesečno zavrženih na območju Maribora, kako se rešuje njihova problematika in kako so z njo seznanjeni učenci naše šole. Za to temo sem se odločila, ker imam tudi sama doma psa, za katerega zelo lepo skrbim. Zato me je zanimalo, zakaj se ljudje odločijo zavreči hišnega ljubljénčka in koliko je bilo zavrženih psov v času mojega raziskovanja. Z nalogo želim spodbuditi ljudi, naj se za hišne ljubljénčke odločajo preudarno. Prav tako bi želela ljudi spodbuditi, da bi čim več zavrženih psov posvojili. Najbolj me prizadene dejstvo, v kakšnih razmerah živijo zavrženi psi in kakšen odnos imajo nekateri ljudje do njih.

ZAHVALA

Za pomoč in sodelovanje se zahvaljujem mentorici, anketiranim učencem naše šole, prostovoljcem in zaposlenim v zavetišču za živali Maribor, staršem in vsem ostalim, ki so mi pomagali pri izvajanju raziskave in izdelavi raziskovalne naloge.

1 UVOD

1.1 Opredelitev problema

Ljudje se velikokrat nepremišljeno odločijo za hišnega ljubljence. Mnogi od njih pa takrat, ko naletijo na težave, to žival preprosto zavržejo. Največkrat zaradi časovne stiske, prostorske stiske, finančnega položaja in brezčutnosti, ko se zavejo, da žival zraste iz majhne kepice v velikega psa. Njihov odnos do živali je neopravičljiv.

Ta problem poskušajo blažiti zavetišča za živali, vendar to ni rešitev.

Pri reševanju tega problema je potrebno ozaveščati mlade, saj žival ni igrača ali darilo. Žival je naš prijatelj, družabnik in družinski član. Zato mora biti odločitev, da v svoj dom sprejmete žival, odgovorna in premišljena.

Vzeti si čas za žival, jo imeti rad in skrbeti zanjo v vseh lepih in manj lepih trenutkih njenega življenja, to je naša naloga.

1.2 Hipoteze

Postavila sem naslednje hipoteze:

H1: Pričakujem da, je večina učencev že videla zapuščenega psa.

H2: Predvidevam, da bi učenci ob pogledu na zapuščenega psa preverili, ali ima na ovratnici telefonsko številko lastnika ali poklicali azil za zapuščene živali.

H3: Predvidevam, da je več zapuščenih psov kot mačk.

H4: Predvidevam, da je največ zapuščenih živali na obrobju mesta.

H5: Pričakujem, da je večina učencev z družino zavrženo žival posvojila.

H6: Pričakujem, da se učencem zapuščene živali smilijo.

H7: Predvidevam, da bi lahko zmanjšali število zapuščenih živali, če bi ljudi posvarili o številu teh in jih s tem spodbudili k posvojitvi.

Na osnovi zastavljenih hipotez sem sestavila anketni vprašalnik, ki je bil razdeljen med učence od 5. do 9. razreda, z namenom pridobivanja potrebnih podatkov za potrditev ali ovržbo zastavljenih hipotez.

Mesečno sem tudi spremljala številčnost najdenih živali na območju Maribora. Podatke sem pridobila iz Zavetišča za živali Maribor.

Izvedla sem pa tudi intervju z zaposlenim društva Zavetišča za živali Maribor.

1.3 Način raziskave

Raziskovala sem s pomočjo literature, interneta, z anketiranjem, z intervjujem z zaposlenim in prostovoljci društva Zavetišča za živali Maribor in z mesečnim spremljanjem izgubljenih in zavrženih živali v zavetišču.

1.4 Namen in cilji

V raziskovalni nalogi bom podrobneje raziskala, kakšna je problematika zavrženih psov, kakšen je postopek njihovega reševanja, posvajanja in ravnanja s posvojenim psom. Razložila bom, kako se s temi težavami spoprijeti in z anketo raziskala, kaj o tej problematiki vedo mladi.

2 DRUŽBENA ODGOVORNOST

V raziskovalni nalogi sem upoštevala načela družbene odgovornosti. Svojo nalogo sem vzela resno in odgovorno, pri tem nisem škodovala odnosu do ljudi oziroma skupnosti.

Anketiranih je bilo 83 učencev naše osnovne šole. Ugotovila sem, da so učenci precej ozaveščeni s problematiko zavrženih živali.

Z izsledki naloge lahko pripomorejo k reševanju problema, predvsem pri odgovornem lastništvu oziroma posvajanju hišnih ljubljencev iz zavetišč.

Živali so živa bitja, ki imajo čustva, občutke, ki čutijo trpljenje, veselje in podobno. Nimajo izbire, kako bodo živele.

3 TEORETIČNI DEL

3.1 Pes, človekov najboljši prijatelj

Pes se uvršča v sam vrh domačih ljubljencev. Danes je pes predvsem predan človeku, rad se družiti z njim, človek pa prav tako s psom. Ta povezanost človeka in psa je zgodovinsko pogojena.

Domači pes je štirinožni sesalec iz družine psov, podvrsta volka, ki so jo udomačili pred skoraj 15.000 leti in je bil prva udomačena žival. Od takrat so se psi razširili po vsem svetu in spremljajo ljudi v večini preteklih ter sedanjih kultur kot delovne živali, čuvaji, lovski pomočniki ali samo domači ljubljenci. Po novejših grobih ocenah šteje celotna svetovna populacija med 700 milijoni in milijardo psov, s čimer so najštevilčnejši plenilci na Zemlji. Tudi sama imam hišnega ljubljence, psičko majhne rasti, za katero lepo skrbim.

Slika 1: Moja psička Sweetie (vir: avtorica, 2016).

3.2 Udomačitev in vzreja psa v zgodovini

Človekov cilj je bil najverjetneje sprva zgolj dobiti psa, ki bi se po videzu kar najbolj razlikoval od volka, da ju med lovom ne bi zamenjevali. Sprva so pse uporabljali za lov in zaščito, sčasoma pa se je pokazalo, kako vsestranski so lahko. Jasno je, da je bila udomačitev psa izredno dolg proces, ki pa se je najverjetneje začel pred približno 35.000 do 15.000 leti, kar pomeni, da se je pasja vrsta izoblikovala že mnogo pred tem, preden je človek pričel

posegati v njen nadaljnji razvoj. Kako je prišlo do stika med psom in človekom, je še danes zavito v tančico skrivnosti – morebiti so bili psi tisti, ki so poiskali človeka, saj so njegovi odpadki predstavljali reden vir hrane (bodisi človeški odpadki sami, bodisi manjši sesalci, ki so jih le-ti privabljali), ali pa so ljudje stik s psi vzpostavili pri lovu (ko so volkove pobijali za hrano, mladičke pa obdržali in kmalu spoznali njihove potencialne koristi za človeka). Začelo se je uspešno sodelovanje, ki traja že tisoče in tisoče let. Človek je psu nudil predvsem zaščito, saj je odganjal naravne sovražnike, kar pa je pri psu sčasoma povzročilo tudi genetske spremembe, ki so bile predvsem odgovor na novo okolje in spremenjen življenjski slog – spremenila se je struktura njegove čeljusti, zobje so mu pričeli rasti bolj strnjeno; v svoji velikosti se je vidno zmanjšal. S selektivno vzrejo je človek skozi stoletja izoblikoval različne pasme – vse od najmanjših terierjev, do največjih ovčarjev in mastifov. Skoraj neverjetno je, da imajo vse te različne pasme skupnega prednika – volka. Človek je spreminjal obliko in velikost psov, tip in dolžino dlake, barvo kože, pa tudi značajske lastnosti, da bi posamezne pasme kar najbolj ustrezale svojemu namenu. Ustvaril je ovčarske in pastirske pasme, čuvaje, pasme za boj, lovske pse in male pasje družabnike. S skrbno vzrejo je izoblikoval vrsto, ki je ustvarjena za delo s človekom in za človeka, vendar pa tudi skoraj v celoti odvisna od človeka pri zadovoljevanju svojih osnovnih življenjskih potreb. Psi so med vsemi živalskimi vrstami tudi najbolj izpostavljeni dednim zdravstvenim težavam, povezanimi z njihovim telesnim ustrojem - a tudi te težave je ustvaril prav človek s selektivno vzrejo.

3.3 Zavetišča za živali

Zavetišče za zapuščene živali je prehodni dom za vse izgubljene, zavržene in mučene živali. V zavetišču, kjer je vedno največ psov in muc, žival sprejmejo, jo zdravstveno oskrbijo, sterilizirajo ali kastrirajo in ji skušajo čim prej najti nove lastnike, ki ji bodo ponudili topel in ljubeč dom. Med začasnim bivanjem živali v zavetišču - posebej psom - nudijo dnevno gibanje s sprehajanjem.

Po zakonu mora imeti vsaka občina v Sloveniji urejeno oskrbo izgubljenih in zavrženih živali. Tako lahko zgradijo svoje zavetišče ali pa z enim od slovenskih zavetišč podpišejo pogodbo o sodelovanju. Po podatkih Veterinarske uprave RS, oziroma od januarja 2013 Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR), je bilo v Sloveniji 4. oktobra 2012 uradno registriranih 14 zavetišč za zapuščene živali.

Slovenska zavetišča so:

- Horjul
- Pobegi
- Ljubljana
- Dramlje
- Trebnje
- Novo mesto
- Maribor
- Blejska Dobrava
- Šempas
- Postojna
- Škofja Loka
- Sevnica
- Moravske Toplice
- Brežice

3.4 Zavetišče za živali Maribor

Začetki segajo v leto 1987, 15.2.2012 pa je Zavetišče Maribor prevzelo podjetje Snaga d.o.o., ki nadaljuje z zgledno tradicijo ravnanja z zapuščenimi živalmi na območju Maribora in okolice. Nahaja se na Avtomobilski ulici 25 v Mariboru.

Njihovo poslanstvo je zapuščenim živalim z našo pomočjo zagotoviti topel in ljubeč prehodni dom ter jim čim prej poiskati nove lastnike. Njihova vizija je idealno zavetišče – torej prazno zavetišče.

Cilji zavetišča:

- zapuščenim živalim ponuditi strokovno in hitro veterinarsko oskrbo na najvišji ravni;
- socializirati zapuščene živali in jim poiskati nove lastnike;
- izobraževati lokalno skupnost s ciljem zmanjšanja števila brezdomnih živali;
- lokacijo zavetišča preoblikovati v prostor, ki bo združil ljubitelje in lastnike živali.

3.5 Kako ravnati z najdenčkom

Malo ljudi ve, kako ravnati z najdenčkom. Nina Štarkel je v članku »Kako ravnati z najdenčkom?« zapisala postopke oziroma proces ravnanja z najdenčkom. Kadar gre za poškodovano žival, moramo nujno poklicati zavetišče, ki ima podpisano pogodbo z občino, na območju katere žival najdemo. Pravilnik o pogojih za zavetišča za zapuščene živali namreč določa, da mora zavetišče poskrbeti za namestitev poškodovane živali v roku štirih ur. Če pa žival ni poškodovana, najprej raje malo raziščimo po bližnji okolici, če jo kdo pogreša. Lahko pa jo tudi odpeljemo k veterinarju, da preveri, če ima žival čip.

Torej je bolje, če s klicem v zavetišče še malo počakamo. Tri dni je namreč zakonsko predpisan čas, da predamo žival pristojnemu zavetišču. V tem času lahko najdenčku sami poiščemo novega lastnika, a mora biti v tem primeru žival nujno pregledana za čip. Vseeno pa je boljše, če ga predamo v oskrbo zavetišču, kjer ima še aktualni lastnik osem dni časa, da se oglasi ponj.

Zavetišče ima 24 ur - po prejemu zahtevka za prevzem živali - čas, da se nanj odzove in poskrbi za najdeno žival.

3.6 Razlogi, da se psi znajdejo v zavetišču

Mnogi ljudje se za nakup živali odločijo, kljub temu da že vnaprej vedo, da si ne bodo mogli vzeti dovolj časa za njihovo oskrbo. Predvsem pes vzame lastniku več časa za svojo normalno oskrbo. Tu predvsem mislimo na potrebo po gibanju, hranjenju, osebni higieni, igri skratka druženju psa z lastnikom.

Razlogov, zakaj pse najdejo zapuščene in so posledično nastanjeni v zavetiščih, lahko iz raznovrstnih pripovedovanj skrbnikov v zavetiščih in morda tudi »izgovorov« lastnikov, izluščimo kar nekaj. Najbolj pogosti razlogi, zaradi katerih se živali znajdejo zapuščene in nastanjene v zavetiščih:

- z malim ljubljencem (psom ali mačko) je bilo preveč dela,
- odhod družine oziroma lastnika na dopust in iz tega razloga ostane žival zapuščena,
- pes ni bil to, kar se je pričakovalo od njega,
- zaradi selitve se lahko zgodi, da ostane žival zapuščena. Ta razlog je lahko bodisi upravičen ali neupravičen, predvsem je odvisen od situacije v tistem času,
- zapuščena žival zaradi novorojenčka,
- zapuščena žival zaradi nezaželenosti.

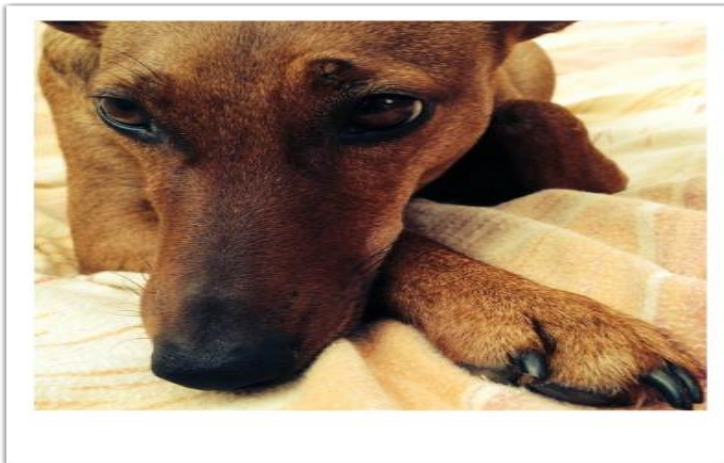
3.7 Možne rešitve, da žival ne bi bila zapuščena

Da žival ne bi bila zapuščena iz različnih razlogov, bi se lastniki morali bolj potruditi in najti oz. oddati kužka ali mačko ljudem, ki bi bili pripravljeni te živali sprejeti.

Da bi bilo čim manj zapuščenih živali, bi bilo dobro, če bi ljudje dajali svoje živali kastrirati.

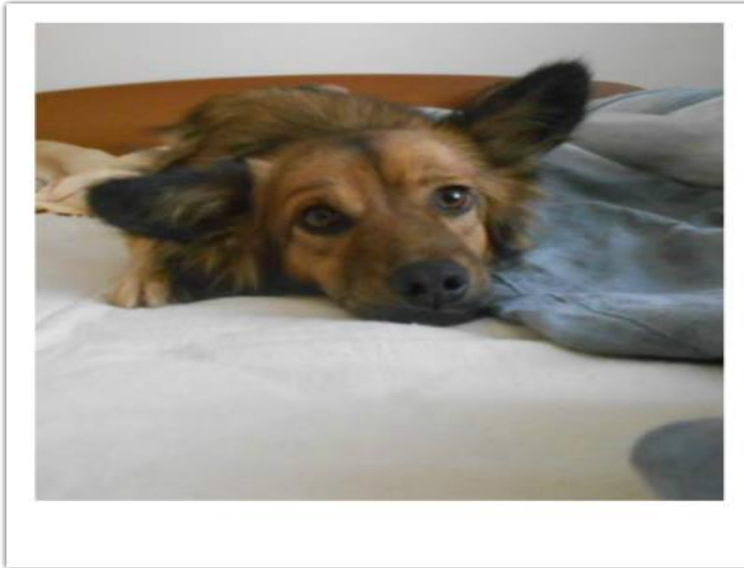
3.8 Posvajajte, ne kupujte!

Glavno sporočilo zavetišč za živali je: posvajajte, ne kupujte. Prav tako ne spuščajte živali, ki smo jih žal navadili življenja v ujetništvu, na prosto, kajti tam ne bodo preživele. S posvojitvijo ene živali res ne boste spremenili sveta, boste pa za vedno spremenili svet te živali. Nič ni lepšega, kot videti posvojeno žival, ki potrebuje samo ljubezen in topel dom. Pridobili boste naklonjenost in najboljšega prijatelja. Na spodnjih slikah so posvojene živali, ki so bile rešene iz rok brezbržnih skrbnikov. Rešene so bile s pomočjo društev za zaščito živali in so v toplih domovih dobrih ljudi.

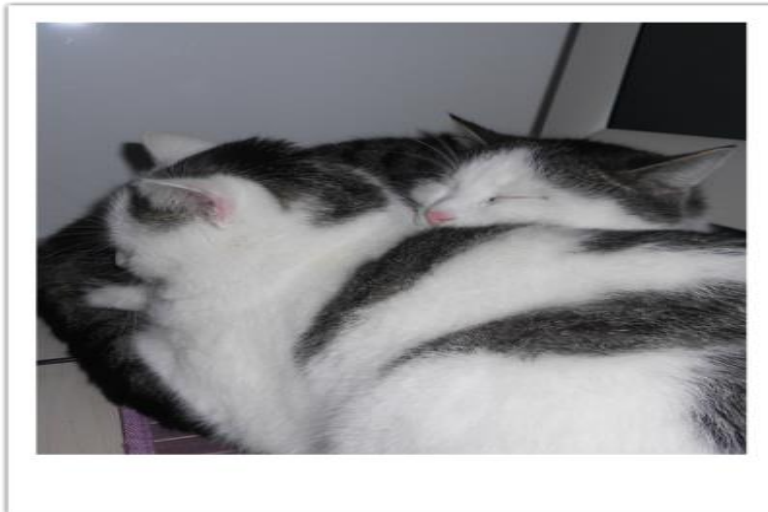
Slika 2: Posvojena psička Živa (vir: Facebook stran Pomagajmo živalim,2016).

ŽIVA, stara 6-8 let. Pred tremi leti je bila posvojena iz romskega naselja, kjer je živela v zajčji kletki, brez hrane, vode in zaščite pred vremenskimi vplivi. Potrebno je bilo precej časa in truda, da si je psihično in fizično opomogla, toda splačalo se je.

Slika 3: Posvojena psička Pupa (vir: Facebook stran Pomagajmo živalim,2016).

PUPA, 2 leti. Bila je posvojena iz smetišča, kjer je kot mladiček živela prepuščena lastni iznajdljivosti in usodi.

Slika 4: Posvojena mucka (vir: Facebook stran Pomagajmo živalim,2016).

NUŠKA IN PEPI, 4 leta. Bratec in sestra, kot mladička najdena hudo bolna in zanemarjena. Danes sta posvojena, zdrava in zadovoljna.

3.9 Posvojitev psa iz zavetišča

Ko razmišljamo o posvojitvi psa iz zavetišča, se moramo zavedati, da kuža ne bo z nami samo danes ali jutri, pač pa do konca svojega življenja. Pravzaprav je posvojitev novega štirinožnega prijatelja podobna poroki. Gre za nastanek vezi, ki naj obstane in ostane v dobrem in slabem.

Preden se lotimo iskanja kužka po zavetiščih, moramo dodobra premisliti, če bomo sploh lahko skrbeli zanj - plačevali cepljenja, hrano, morebitne obiske pri veterinarju, ga vodili na sprehode, redno negovali. Pomislimo, kako se bo ujel z našo družino, okoljem, v katerem živimo, kaj bo s kužkom, ko bomo šli na dopust.

Če smo popolnoma prepričani, da zmoremo vse to in še več, preverimo še, katera pasma psa bi najbolj ustrezala nam in naši družini. Nato je čas za obisk zavetišča.

Večina zavetišč omogoča, da psa peljemo na sprehod in z njim preživimo nekaj časa preden se dokončno odločimo, da ga odpeljemo domov. V zavetišču moramo izpolniti poseben vprašalnik, na podlagi katerega nam tamkajšnje osebje svetuje in na koncu sprejme odločitev, ali bodo posvojitev živali odobrili. Ko se odločimo za posvojitev določenega kužka, podpišemo pogodbo o posvojitvi živali in poravnamo stroške. Pri tem ne gre za nakup psa, ampak za povrnitev določenih stroškov, ki jih je zavetišče imelo z oskrbo živali. Po kosmatinca pridemo s povodcem in ovratnico.

3.10 Ravnanje s posvojenim psom

Končno bo prišel dan, ko bo v našo hišo ali stanovanje prvič vstopil novi član družine. Po daljšem sprehodu mu najprej razkažemo prostore, kjer bo lahko bival. To storimo tako, da je kuža ves čas na povodcu. Nato mu pokažemo njegov prostor, mu dovolimo, da ga temeljito prevoha in mu vanj položimo kost ali priboljške. Tako bo kosmatinec svoj prostor povezoval z nečim pozitivnim. Nato ga nahranimo in peljemo ven na veliko in malo potrebo.

Četudi nas bo zelo mikalo, da bi ga razvajali in mu pustili, da počne vse, kar mu srce poželi, tega nikakor ne smemo storiti. Res je, da smo rešili kužka iz zavetišča, in da obstaja velika verjetnost, da ima za sabo žalostno preteklost, toda resnično srečen bo le, če mu ne bo treba v prihodnosti ves čas skrbeti za nas. Vodja skrbi za ostale člane krdela. Mi smo tisti, ki bomo skrbeli zanj. Zato je pomembno, da mu že od prvega dne jasno kažemo, da smo »vodja krdela« mi in ne on. V podrejeni vlogi kuža ne bo tako žalosten, ko nas ne bo, ne bo agresiven in bo bolj ubogljiv.

Že na začetku mu lahko hierarhijo predstavimo tako, da skozi vrata vedno odidemo prvi, šele nato kuža. Na sprehodu naj bo vedno na povodcu, hodi naj vzporedno z nami ali za nami.

Agresije pri hrani in igračah ne smemo tolerirati. S takšnim obnašanjem bomo psičku pokazali, da ga ščiti močan vodja, medtem pa se lahko on sprosti in mirno uživa. S tem bomo v njegovo življenje vnesli red in stabilnost, ki ju kuža iz zavetišča še kako potrebuje.

Prve dni posebno pozornost namenimo tudi prehrani. Driski in ostalim prebavnim težavam se bomo izognili s postopnim uvajanjem nove hrane v kužkov jedilnik. Večina zavetišč ob odhodu psa novemu lastniku priloži dvodnevno zalogo hrane, ki je je kuža navajen. Stari hrani postopoma dodajamo novo, vse dokler ne prevlada slednja.

Dokler se kuža ne navadi higijene, ga pogosto vodimo ven in ga po opravljeni potrebi vedno pohvalimo. Če kužka zasačimo pri opravljanju potrebe v hiši, mu strogo rečemo »fuj« ali »ne« in ga odpeljemo ven. Nikoli ga fizično ne kaznujemo!

Če moramo kužka pustiti samega doma, dom zapustimo hitro in mirno. V času navajanja na nov dom bo kuža morda sramežljiv, živčen, nemiren, žalosten. Pretirano pitje vode, pogosto uriniranje, driska, pomanjkanje apetita, ki ne izginejo po nekaj dneh, so lahko znaki, da je nekaj narobe. Obiščimo veterinarja!

S svojim dejanjem smo rešili kužka in ustvarili priložnost za drugačno življenje. Ne le kužku, pač pa tudi sebi. Potrpežljivost, vztrajnost in ljubezen so najboljša pot do sreče na obeh straneh povodca.

4 METODOLOGIJA DELA

Željene informacije in podatke sem pridobila z metodo spraševanja, z anketo, z obiski in z mesečnih spremljanjem.

Metodo spraševanja sem opravila s strukturiranim intervjujem, ki je temeljil na vprašalniku, sestavljenem iz osmih vprašanj:

1. Na koliko m² je zavetišče in koliko boksov ga zapolnjuje?
2. Koliko je živali v zavetišču? Koliko je muc? Koliko psov?
3. Koliko je oskrbnikov in prostovoljcev?
4. Koliko psov je mesečno sprejetih?
5. Koliko se jih mesečno posvoji?
6. Zakaj ljudje po vašem mnenju zavržejo psa?
7. Kaj lahko naredimo, da bi zmanjšali število zavrženih živali?
8. Kako lahko učenci pomagamo živalim v zavetišču?

Intervju sem opravila ustno v Zavetišču za živali Maribor.

Na osnovi zastavljenih hipotez sem sestavila anonimni anketni vprašalnik (v prilogi), ki je bil razdeljen med učence od 5. do 9. razreda naše osnovne šole. Poleg vprašanj o osnovnih podatkih učencev (razred in spol) je vprašalnik zajemal še sedem vprašanj:

1. Si kdaj videl/a zapuščenega psa?
2. Kaj bi naredil/a, če bi videl/a zapuščenega psa?
3. Česa meniš, da je več?
4. Kje meniš, da je največ zapuščenih živali?
5. Ste kdaj z družino posvojili zapuščeno žival?
6. Se ti smilijo zapuščene živali?
7. Kaj bi naredil/a, da bi zmanjšal/a število zapuščenih živali?

Vključno z anketo in intervjujem sem tudi mesečno z obiskom spremljala število živali v Zavetišču za živali Maribor.

5 INTERPETACIJA HIPOTEZ NA OSNOVI REZULTATOV ANKETIRANJA

5.1 Število in spol učencev

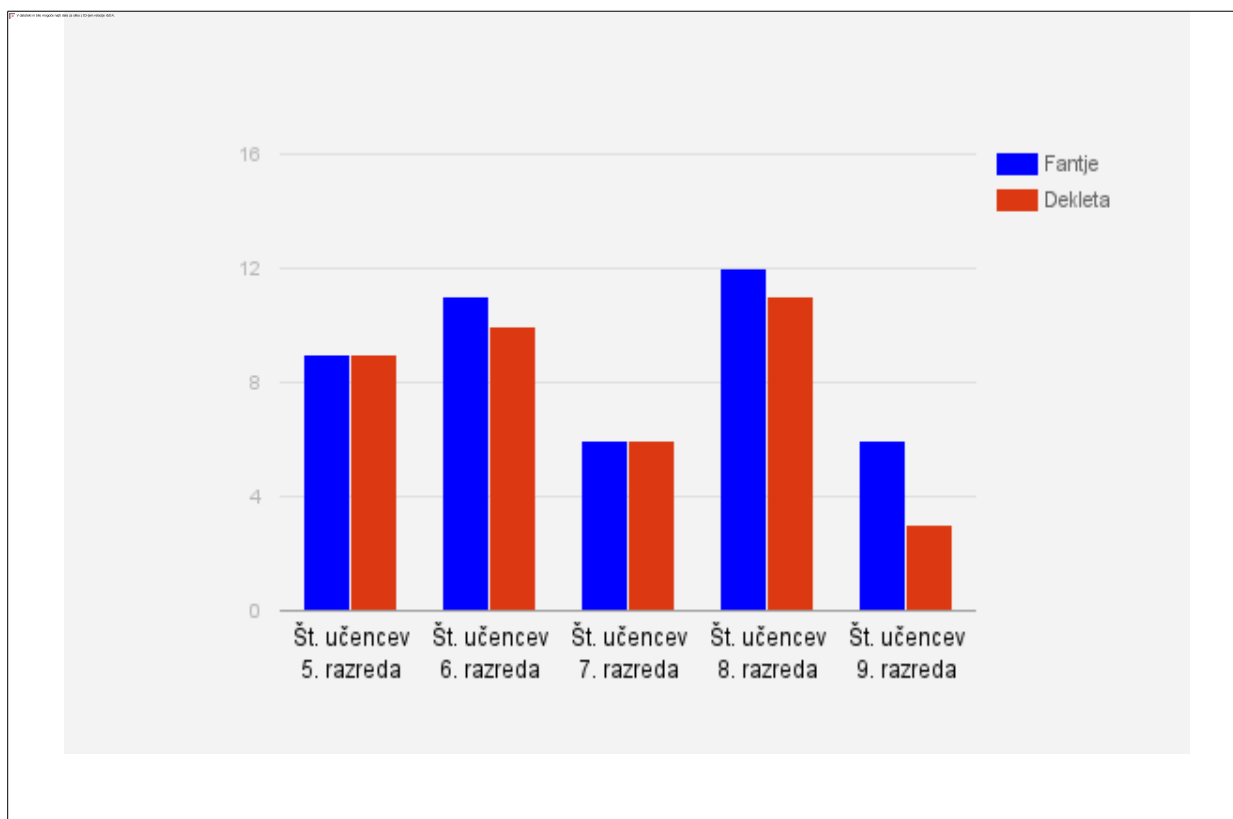
Anketiranih je bilo 83 učencev.

Tabela 1 in graf 1 prikazujeta razdelitev števila anketirancev po spolu in razredih.

Tabela 1: Število in spol učencev po razredih

	5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred	Skupaj
Fantje	9	10	6	12	6	43
Dekleta	9	11	6	11	3	40
Skupaj	18	21	12	23	9	83
83						

Graf 1: Število in spol učencev po razredih

Razdeljenost učencev glede na spol je dokaj enakomerna. Od vseh 83 učencev je anketiranih 43 učencev (52%) fantov in 40 učenk (48%) deklet.

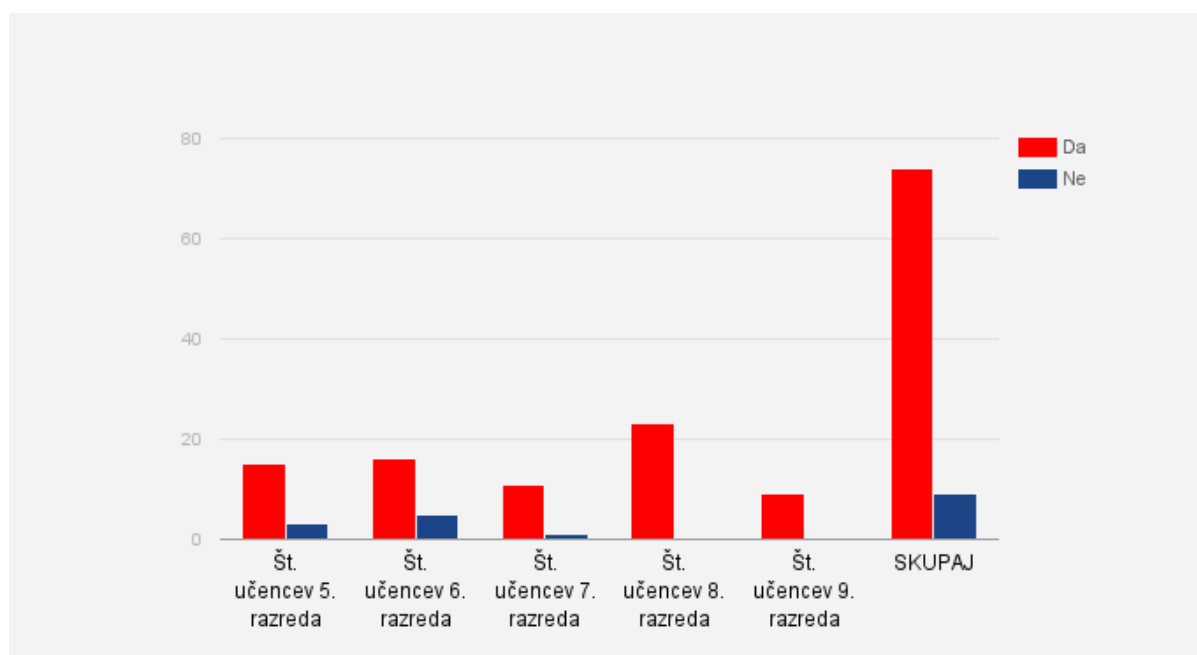
5.2 Hipoteza št. 1 : Pričakujem, da je večina učencev že videla zapuščenega psa.

Vprašanje 1: Si kdaj videl zapuščenega psa?

Tabela 2: Si kdaj videl zapuščenega psa?

	5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred	SKUPAJ
Da	15	16	11	23	9	74
Ne	3	5	1	0	0	9

Graf 2: Si kdaj videl zapuščenega psa?

Hipoteza je potrjena. Večina učencev je že videla zapuščenega psa. Videlo ga je 74 od 83 učencev oz. 89% vseh anketiranih učencev. 9 učencev (11%) od 83 še zapuščenega psa ni videlo.

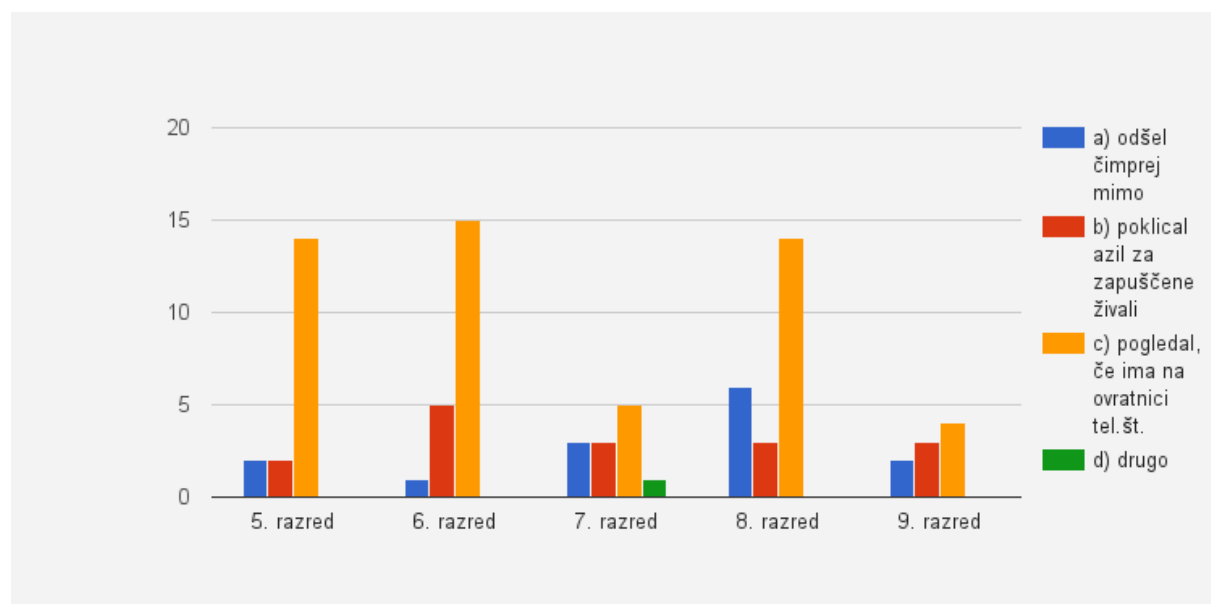
5.3 Hipoteza št. 2 : Predvidevam, da bi učenci ob pogledu na zapuščenega psa preverili, ali ima na ovratnici telefonsko številko lastnika ali poklicali azil za zapuščene živali

Vprašanje 2: Kaj bi naredil, če bi videl zapuščenega psa?

Tabela 3: Kaj bi naredil, če bi videl zapuščenega psa?

	5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred	SKUPAJ
a) odšel čimprej mimo	2	1	3	6	2	14
b) poklical azil za zapuščene živali	2	5	3	3	3	16
c) pogledal, če ima na ovratnici tel.število	14	15	5	14	4	52
d) drugo	0	0	1	0	0	1
Skupaj	18	21	12	23	9	83

Graf 3: Kaj bi naredil, če bi videl zapuščenega psa?

Hipoteza je potrjena. 52 učencev od 83, kar predstavlja 63% vseh, bi pogledalo, če ima pes na

ovratnici telefonsko številko lastnika, če bi videli zapuščeno žival.

16 učencev od 83 (19%) bi poklicalo zavetišče za živali. Ob pogledu na zapuščeno žival bi čimprej odšlo 14 učencev od 83 (16%). 1 učenec bi izbral drugo.

Dodatne statistike:

V 5. razredu bi od 18 učencev 14 učencev (78%) pogledalo, če ima pes na ovratnici telefonsko številko lastnika, 2 učenca (11%) bi poklicala zavetišče za živali, 2 učenca (11%) pa bi čimprej odšla. V 6. razredu bi 15 učencev (71%) od 21 pogledalo, če ima pes na ovratnici telefonsko številko lastnika, 5 učencev (24%) od 21 bi poklicalo zavetišče za živali in 1 učenec (5%) od 21 bi čimprej odšel. Sedmošolci bi 5 učencev (42%) od 12 pogledalo, če ima pes na ovratnici telefonsko številko lastnika, 3 učenci (25%) bi poklicali zavetišče za živali in 3 učenci (25%) bi čimprej odšli. 1 učenec (8%) od 12 bi ravnal drugače.

V 8. razredu bi od 23 učencev 3 učenci (13%) poklicali zavetišče za živali, 14 učencev (61%) od 23 bi pogledalo, ali ima pes na ovratnici telefonsko številko. 6 učencev (26%) od 23 bi čimprej odšlo. Devetošolci bi 3 učenci (33%) od 9 poklicali zavetišče za živali, 4 učenci (45%) od 9 bi pogledali, če ima pes na ovratnici telefonsko številko. 2 učenca (22%) od 9 bi pa čimprej odšla.

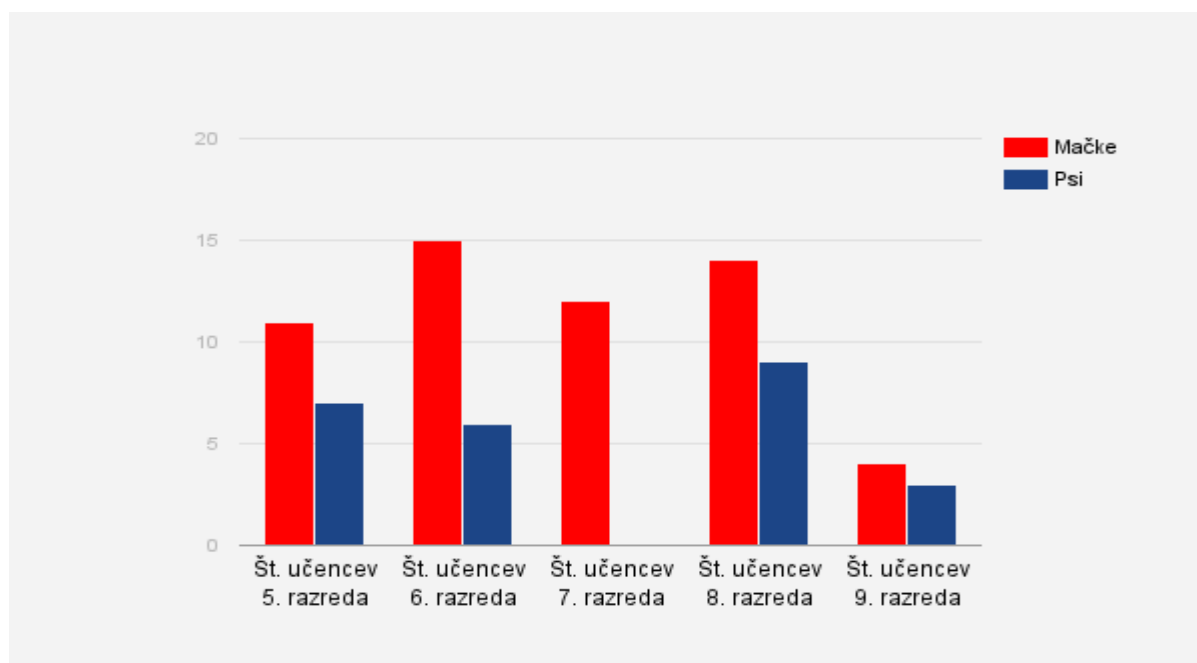
5.4 Hipoteza št.3 : Predvidevam, da je več zapuščenih psov kot mačk

Vprašanje 3: Česa meniš, da je več?

Tabela 4: Česa meniš, da je več?

	5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred	SKUPAJ
Psi	7	6	0	9	3	25
Mačke	11	15	12	14	6	58
Skupaj	18	21	12	23	9	83

Graf 4: Česa meniš, da je več?

Hipoteza je ovržena, saj le 25 učencev (30%) od 83 meni, da je več zapuščenih psov. Ostalih 58 učencev (70%) od 83 pa meni, da je več zapuščenih mačk.

Dodatne statistike:

Med učenci 5. razreda jih 11 učencev (61%) od 18 meni, da je več mačk. 7 učencev (39%) pa meni, da je več psov. 15 učencev (71%) od 21 učencev 6. razreda meni, da je več zapuščenih mačk, 6 učencev (29%) pa, da je več psov. Med sedmošolci je 12 učencev od 12, kar predstavlja 100% mnenja, da je več zapuščenih mačk. V 8. razredu 14 učencev (61%) od 23 meni, da je več mačk, 9 učencev (39%) od 23 pa da je več psov. 6 učencev (67%) od 9 v 9. razredu meni, da je več mačk, 3 učenci (33%) od 9 pa, da je več psov.

5.5 Hipoteza št. 4 : Predvidevam, da je največ zapuščenih živali na obrobju mesta

Vprašanje 4: Kje meniš, da je največ zapuščenih živali?

Tabela 5: Kje meniš, da je največ zapuščenih živali?

	Št. učencev
a) v centru mesta	28
b) na obrobju mesta	39
c) na podeželju	16
Skupaj	83

Graf 5: Kje meniš, da je največ zapuščenih živali?

Hipoteza je potrjena. Večina učencev 39 od 83, kar predstavlja 49%, meni, da je največ zapuščenih živali na obrobju mesta. 28 učencev od 83 (35%) meni, da jih je največ v centru mesta in 16 učencev od 83 (15%) meni, da jih je največ na podeželju.

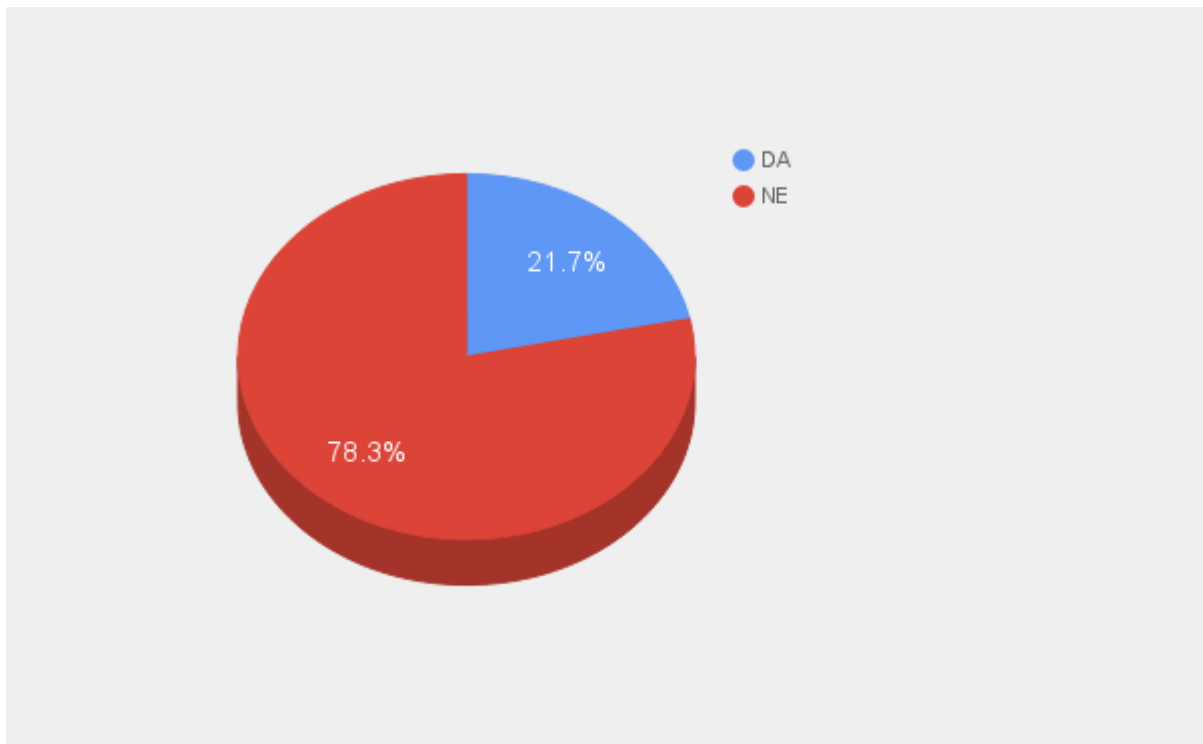
5.6. Hipoteza št. 5 : Pričakujem, da je večina učencev z družino zavrženo žival posvojila

Vprašanje 5: Ste kdaj z družino posvojili zapuščeno žival?

Tabela 6: Ste kdaj z družino posvojili zapuščeno žival?

	Št. učencev
DA	18
NE	65
Skupaj	83

Graf 6: Ste kdaj z družino posvojili žival?

Kljub želji, da je čim več učencev z družinami že posvojilo zavrženo žival, je hipoteza ovržena. Le 18 učencev (22%) od 83 se je z družino odločilo posvojiti zapuščeno žival. 65 učencev (78%) od 83 ni posvojilo zavržene živali.

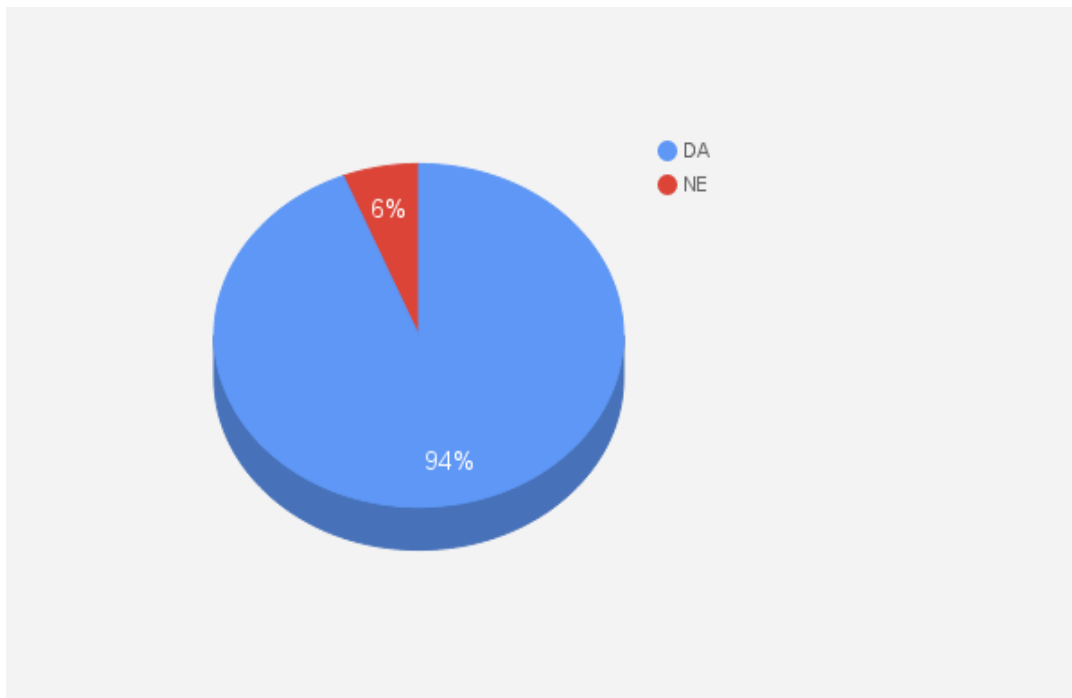
5.7 Hipoteza št. 6 : Pričakujem, da se učencem zapuščene živali smilijo

Vprašanje 6: Se ti smilijo zapuščene živali?

Tabela 7: Se ti smilijo zapuščene živali?

	Št. učencev
DA	78
NE	5
Skupaj:	83

Graf 7: Se ti smilijo zapuščene živali?

Hipoteza je potrjena, rezultati anketiranja kažejo, da se kar 78 učencem (94%) zapuščene živali smilijo. 5 učencem (6%) od 83 se zapuščene živali ne smilijo.

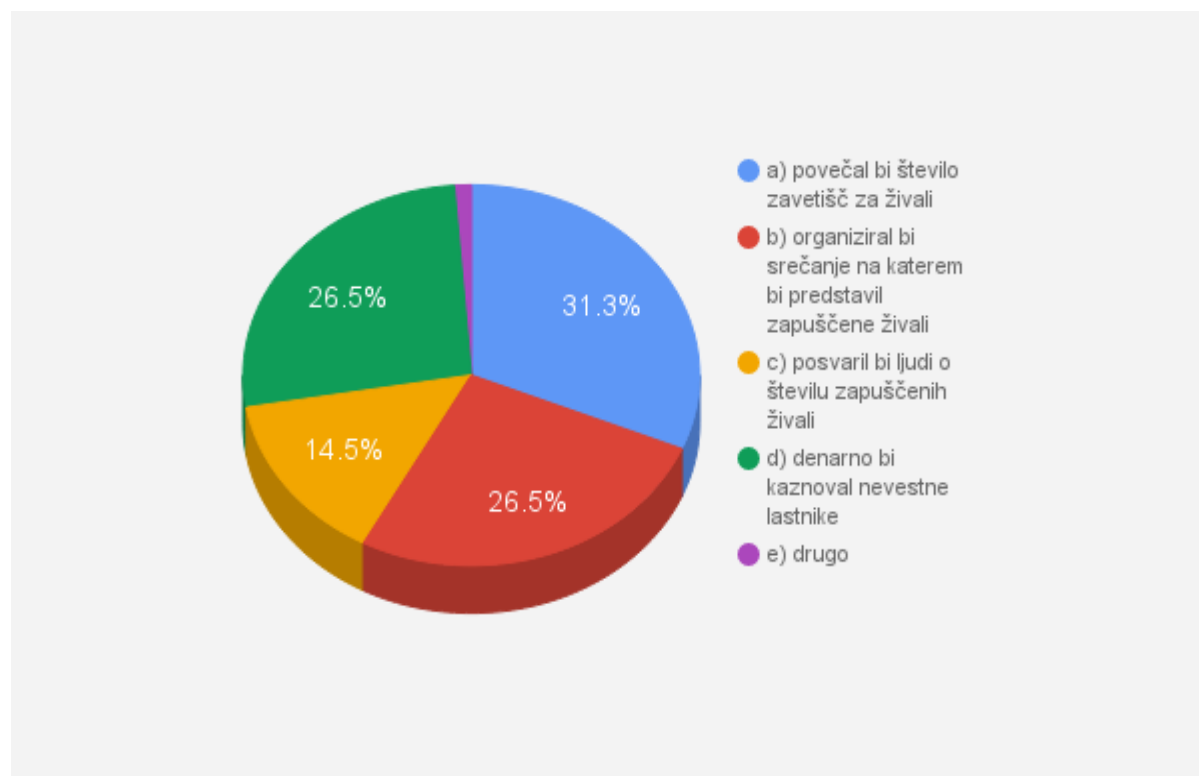
5.8 Hipoteza št. 7 : Predvidevam, da bi lahko zmanjšali število zapuščenih živali, če bi ljudi posvarili o številu teh in jih s tem spodbudili k posvojitvi.

Vprašanje 7: Kaj bi naredili, da bi se zmanjšalo število zapuščenih živali?

Tabela 8: Kaj bi naredili, da bi se zmanjšalo število zapuščenih živali?

	Št. učencev
a) povečal bi število zavetišč za živali	26
b) organiziral bi srečanje, na katerem bi predstavil zapuščene živali	22
c) posvaril bi ljudi o številu zapuščenih živali	12
d) denarno bi kaznoval nevestne lastnike	22
e) drugo	1
SKUPAJ	83

Graf 8: Kaj bi naredili, da bi se zmanjšalo število zapuščenih živali?

Hipoteza je ovržena, saj bi le 12 učencev (14%) od 83 posvarili ljudi o številu zapuščenih živali, da bi s tem zmanjšali število zapuščenih živali.

Dodatne statistike:

26 učencev (31%) od 83 bi povečalo število zavetišč za živali. 22 učencev (26%) od 83 bi organiziralo srečanje, na katerem bi predstavili zapuščene živali. 22 učencev (26%) od 83 bi denarno kaznovalo nevestne lastnike. 1 učenec (1%) je odgovoril, da bi izbral kaj druga za zmanjšanje števila zapuščenih živali.

6 OBISK ZAVETIŠČA ZA ŽIVALI MARIBOR

6.1 Srečanje s psi in mačkami v zavetišču

Na dan mojega obiska 15.1.2017 je bilo v zavetišču 26 psov in 20 mačk. Skrbnik mi je povedal, da so zelo zadovoljni in da si želijo, da bi se to število še zmanjšalo.

Nekaj živali že ima lastnike in čakajo na dan, ko bodo odšli v novi dom. Nekatere je treba še sterilizirati, kastrirati, čipirati.

Tudi z dobrodelnostjo ljudi so bili meseca decembra zelo zadovoljni, saj imajo na zalogi dovolj hrane za živali vsaj za 3 mesece. Bili bi veseli še kakšnih odejic in igračk.

Mesec december je bil tudi dober mesec za posvojitve. Na srečo je bilo posvojenih živali več kot sprejetih. Posvojenih psov 8, posvojenih muc 6. Sprejetih živali je bilo 6 psov in 3 muce. Veliko psov se je izgubilo ali ušlo zaradi poka petard. Lastniki so jih prišli iskat in jih odpeljali domov.

Meseca novembra je bilo posvojenih psov 4 in 4 muce, našli in sprejeli pa so 8 psov in 2 muc.

Meseca oktobra je bilo najdenih in zapuščenih psov kar 12 in 6 muc, posvojeni pa le 3 psi.

Število posvojitvev se stalno spreminja. Vsi pa si želimo, da bi živali iz zavetišča čimprej našle nov dom in dobre lastnike.

Slika 5: Psiček Teo v zavetišču od 10.1.2017 (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).

Slika 6: Psička Dina v zavetišču od 16.5.2012 (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).

Slika 7: Muče v zavetišču (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).

Slika 8: Muca v karanteni (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).

Slika 9: Cartljive muce (vir: avtorica, Zavetišče za živali, 2017).

6.2 Intervju s skrbnikom v zavetišču – Tomažem Ulesom (na dan 15.01.2017)

Vprašanja:

1. Na koliko m² stoji zavetišče in koliko boksov ga zapolnjuje?

»Zavetišče se razteza na približno 5000 m² in ima približno 60 pasjih in okoli 30 mačjih boksov, skupaj s karanteno.«

2. Koliko je živali v zavetišču? Koliko je muc? Koliko je psov?

»Število živali v zavetišču se stalno spreminja, odvisno od letnih časov in brejosti. Trenutno so kapacitete skorajda polne, tako pri mucah, kot pri psih.«

3. Koliko je oskrbnikov in prostovoljcev?

»Zaposleni so štirje oskrbniki, število resnih prostovoljcev (3) pa je zelo majhno, prav tako tudi število rednih sprehajalcev (5).«

4. Koliko psov je mesečno sprejetih?

»Število sprejetih psov na mesec se stalno spreminja. Odvisno od letnih časov (dopusti,..) in brejosti živali. V povprečju 10-12 na mesec.«

5. Koliko se jih mesečno posvoji?

»Tudi mesečnih posvojitvev ne moremo prešteti. Posvojitve so odvisne predvsem od starosti živali, ki so trenutno v zavetišču (mladiči). Pri večjem številu mladičev, tako pasjih kot mačjih, je posvojitvev več, starejši psi pa čakajo na posvojitve žal tudi do 5 let.«

6. Zakaj ljudje po vašem mnenju zavržejo psa?

»Nepremišljena nabava, odvečna skrb, finančni položaj, prostorska stiska, brezčutnost, časovna stiska.«

7. Kaj lahko naredimo, da bi zmanjšali število zavrženih živali?

»Ozaveščati ljudi o odgovornosti in obveznostmi pred nabavo živali, predvsem pa kastracije in sterilizacije, s tem seveda preprečimo neželjeno brejost.«

8. Kako lahko učenci pomagamo živalim v zavetišču?

»V zavetišču smo najbolj veseli primernih posvojiteljev, seveda pa je možnosti pomoči še veliko. Po svojih zmožnostih lahko namenite finančni prispevek, vsak evro je več kot dobrodošel. Lahko pomagate z darovanjem nečesa, kar je veliko vredno: čas. Svoj čas lahko koristno porabite tudi tako, da obiščete zavetišče in dan polepšate brezdomnim psom in mačkam s sprehajanjem, krtačenjem, negovanjem, božanjem.. Zelo bomo veseli hrane, pripomočkov, igrač, odej in rjuh. Pomagate lahko tudi tako, da sledite objavljenim oglasom o psih in mačkah, ki v zavetišču iščejo nove domove in te oglase pomagate deliti s prijatelji, znanci in na socialnih omrežjih. Zagotovo še veliko ljudi sploh ne ve, koliko brezdomnih psov in mačk čaka na nove lastnike prav v zavetišču za živali.«

7 ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi sem ugotavljala, kaj vedo učenci o zavrženih psih in kako bi se s to problematiko spoprijeli.

Menim, da imajo učenci od 5. do 9. razreda dovolj informacij o zapuščenih živalih. Otroke bi bilo potrebno ozaveščati prej, v nižji triadi. Če bi se sama takrat srečala s problematiko zavrženih in zapuščenih živali, bi si gotovo želela in izbrala psa iz zavetišča. Z zapuščenimi živalmi in zavetiščem sem se srečala, ko sem že imela svojo psičko. Tudi če živali ne morem posvojiti, jim rada pomagam na druge načine. Bo pa zagotovo naslednji moj štirinožni prijatelj iz zavetišča.

V raziskovalni nalogi sem večino hipotez potrdila. Rezultati so se tako pogosto ujemali z mojimi predvidevanji. Bi pa lahko svoje raziskovanje še razširila in raziskala tudi odnos človeka do psa. Morda se naslednje leto odločim za nadgradnjo naloge.

Raziskala bi lahko tudi vzroke, zakaj se več ljudi ne odloča za posvojitev živali iz zavetišča, saj so učenci izkazovali sočutje do zapuščenih živali in bili pripravljeni pomagati, vendar pa je realnost drugačna.

Meni najljubši rek: »Psu je vseeno, ali si bogat ali reven, izobražen ali nepismen, pameten ali neumen. Daj mu svoje srce in dal ti bo svojega.« (John Grogan)

8 VIRI IN LITERATURA

Udomačitev psa (online) (uporabljeno 10.11.2016) dostopno na URL: https://sl.wikipedia.org/wiki/Domači_pes

Zgodovina, udomačitev in vzreja psov (online) (uporabljeno 11.11.2016) dostopno na URL: www.happy-doggy.si/...psih/...psih/2060-zgodovina-udomacitev-in-vzreja-psov.html

Zavetišča za zapuščene živali (online) (uporabljeno 11.11.2016) dostopno na URL: www.dzzz.si/sl/zavetisca-za-zapuscene-zivali.html

Zavetišče za živali Maribor (online) (uporabljeno 12.11.2016) dostopno na URL: www.zavetisce-mb.si/zavetisce/o-zavetiscu/

Slovenska zavetišča za zapuščene živali (online) (uporabljeno 12.11.2016) dostopno na URL: www.mojpes.net/modules/pomoc/article.php?storyid=8

Pes moj prijatelj (online) (uporabljeno 2.12.2016) dostopno na URL: <https://sl-si.facebook.com/pesmojprijatelj/posts/210749522330371>

PODRŽAJ, M. 2007. Povezava človek – žival diplomsko delo. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, str.62 (online) (uporabljeno 3.12.2016) dostopno na URL: www.digitalna-knjiznica.bf.uni-lj.si/vs_podrzaj_mateja.pdf

TAYLOR, L. 1993. Vaš pes. Ljubljana: Državna založba Slovenije in Mladinska knjiga

ŠTAKEL, N. 2010. Kako ravnati z najdenčkom? V: Novi tednik, let.65, št.5, str.17

9 PRILOGE

9.1 Vzorec anketnega vprašalnika

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sem učenka 8. razreda in pišem raziskovalno nalogo o izgubljenih in zavrženih živalih.

Predstavljam vam anketni vprašalnik, ki mi bo pomagal pridobiti potrebne podatke.

Vprašalnik je anonimen.

Za sodelovanje se vam lepo zahvaljujem!

RAZRED: _____

SPOL: M Ž

1. Si kdaj videl/a zapuščenega psa?

DA NE

2. Kaj si naredil/a, ko si videl zapuščenega psa?

- a.) odšel/a čimprej mimo
- b.) poklical/a društvo azil za zapuščene živali
- c.) pogledal/a če ima na ovratnici zapisana telefonsko številko od lastnika
- d.) drugo: _____

3. Česa je več?

- a.) zapuščenih mačk
- b.) zapuščenih psov

4. Kje misliš, da je največ zapuščenih živali?

- a) v centru mesta
- b) na obrobju mesta
- c) na podeželju

5. Ste z družino posvojili kdaj zapuščeno žival?

DA NE

6. Se ti smilijo zapuščene živali?

DA NE

7. Kaj bi naredil/a, da bi zmanjšal/a število zapuščenih živali?

- a) povečal/a bi število zavetišč za živali
- b) organiziral/a bi sejem, na katerem bi predstavili zapuščene živali
- c) posvaril/a bi ljudi o številu zapuščenih živali
- d) drugo: _____